

**Zapisano z njenim peresom: prelomi zgodnjih slovenskih književnic
s paradigmo nacionalne literature**

Katja Mihurko Poniž

Zbirka: Humanistika

Recenzentje: Janja Žitnik Serafin, Zoran Božič, Andrea Leskovec

Jezikovne korekture: Darja Markoja

Prevod povzetka: Prevajalska agencija Julija d.o.o.

Prelom in oblikovanje: Kontrastika d.o.o.

Tisk: Birografika Bori d.o.o.

Naklada: 200 izv.

Izdala in založila: Založba Univerze v Novi Gorici, Vipavska 13, Rožna dolina, Nova Gorica

Leto izida: 2014

ISBN 978-961-6311-81-6

Izdajo knjige je sofinancirala Agencija za raziskovalno dejavnost
Republike Slovenije

Fotografije na naslovnici so s portala dLib.si in iz zasebne zbirke Živane Safran
(fotografija Ljudmile Poljanec).

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6.09"1848/1918"

MIHURKO Poniž, Katja

Zapisano z njenim peresom : prelomi zgodnjih slovenskih književnic s paradigmo
nacionalne literature / Katja Mihurko Poniž. - V Novi Gorici : Založba Univerze, 2014

ISBN 978-961-6311-81-6

273357824

Copyright © 2014 Založba Univerze v Novi Gorici. Vse pravice pridržane. Razmnoževanje
in fotokopiranje dela v celoti ali po delih brez predhodnega dovoljenja Založbe Univerze v
Novi Gorici je prepovedano.

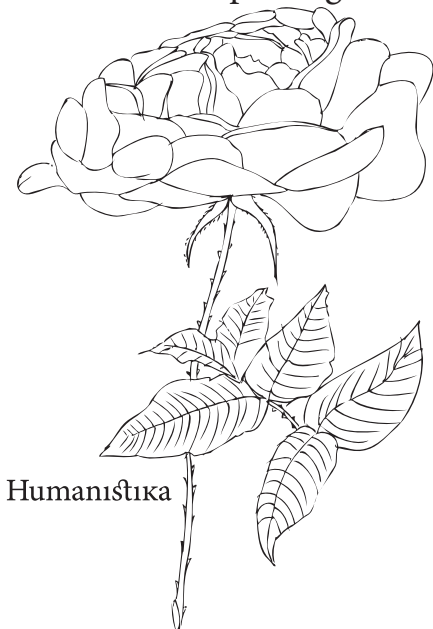
Založba Univerze v Novi Gorici

2014

Katja Mihurko Poniž

Zapisano z njenim peresom

prelomi zgodnjih slovenskih književnic s
paradigmo nacionalne literature

Humanistika

Kazalo

Uvod 6

- 1 Presečišča med spolno in nacionalno identiteto 15
  - 1.1 „Prva“ slovenska pesnica, „prva“ slovenska pisateljica? 19
  - 1.2 Podobe slovanskih narodnih junakinj v pripovednih besedilih Josipine Turnograjske 21
  - 1.3 Domoljubna poezija in proza naslednic Josipine Turnograjske 29
- 2 **Sentimentalni vzorec in novi ženski liki 39**
  - 2.1 Preobrazbe sentimentalnega vzorca v romaneskni tradiciji pisateljic 44
  - 2.2 Beatin dnevnik 48
  - 2.3 Značilnosti pripovednega opusa Pavline Pajk 54
  - 2.4 Vpliv ženske sentimentalne tradicije na Luizo Pesjak in Pavlino Pajk 68
  - 2.5 Recepcija Eugenie John Marlitt v 19. stoletju na Slovenskem 70
  - 2.6 Primerjava med Arabelo in Skrivnostjo stare gospodične 78
  - 2.7 Intertekstualne povezave med pripovedno prozo Pavline Pajk in George Sand 82
  - 2.8 Recepcija Luize Pesjak in Pavline Pajk pri slovenski kritiki in v literarni vedi 83
  - 2.9 Marica Nadlišek Bartol: Fatamorgana 86
- 3 **Matere kot osrednji liki 91**
  - 3.1 Materinstvo in materinjenje v 19. stoletju na Slovenskem 94
  - 3.2 Imaginarij materinstva v ljudskem slovstvu in v besedilih avtorjev 19. stoletja 96
  - 3.3 Podoba matere v slovenski marijanski pesmi in prispevek Luize Pesjak 100
  - 3.4 Materinstvo kot izkušnja: Luiza Pesjak in Pavlina Pajk 101
  - 3.5 Matere naroda 105
  - 3.6 Trpeče matere 106
  - 3.7 Podobe nosečnosti, abortusa, poroda, nadomestnega materinstva 108

3.8	Nezakonsko, samsko materinstvo, detomor	111
3.9	Odnos mati–hči	112
3.10	Drugačne matere	115
4	Začetki slovenskega ženskega avtobiografskega diskurza	119
4.1	Avtobiografska besedila Zofke Kveder	125
5	Odkrivanje in osvajanje prostorov svobode	139
5.1	„Italijo videti дано mi bode, / Prenašati moreš li srečo sercé?“ Italija v potopisih Luize Pesjak in Marice Strnad	144
5.2	Orient kot promiskuitetni prostor pri Marici Gregorič Stepančič in Ljudmili Poljanec	149
5.3	Retorične konstrukcije mesta, prestolnice	151
6	Nove ženske	161
6.1	Nova ženska v fikciji in resničnosti	163
6.2	<i>Misterij žene</i> Zofke Kveder kot literarna artikulacija sodobnih razprav o novi ženski in svobodni ljubezni	166
6.3	Nova ženska kot partnerka dekadentnemu moškemu	170
6.4	Nova ženska in njena spolnost v konfliktu z razumom	173
6.5	Podoba nove ženske v poeziji Vide Jeraj	177
6.6	Nova ženska in tanka meja med svobodno spolnostjo in promiskuiteto	179
6.7	Nova ženska v iskanju novega moškega	181
6.8	Sklepne misli	185
6.9	Written with Her Pen: Early Slovene Women Authors Breaking with the Paradigm of National Literature	187
	Avtoričina opomba	217
	Literatura	219
	Kazalo imen	240
	Zahvale	257

Uvod

How would our understanding of modernity change if instead of taking male experience as paradigmatic, we were to look instead at texts written primarily by or about women? And what if feminine phenomena, often seen as having a secondary or marginal status, were given a central importance in the analyses of the culture of modernity?¹

Rita Felski, *Gender of Modernity*

Slovensko književnost smo naučeni dojemati kot kontinuum ustvarjalcev, ki od Prešerna naprej v svojih besedilih vzpostavljajo identiteto modernega subjekta. Ustvarjalec je od romantike naprej avtonomna osebnost, umetniški genij. Razvija in oblikuje se v razmerju do družbene resničnosti, ki jo v 19. in v zgodnjem 20. stoletju opredeljujejo predvsem meščanski individualizem, nacionalizmi, tehnološki razvoj in industrializacija. Vzpon izobraženca, ki se dvigne nad ozke okvire (največkrat kmečkega) okolja, iz katerega je izšel, a se hkrati k njemu vrača, da lahko izgradi svojo identiteto v opoziciji do tuje kulture, je izhodišče številnih slovenskih literarnih besedil 19. stoletja in ob jezikovni spretnosti pogoj za vstop v slovenski literarni panteon moderne dobe. Čeprav je za določena obdobja v slovenski književnosti, kot je pokazal že Dušan Pirjevec (1978), značilna avtorska figura, ki zavzema v literarnem polju monopolni položaj, se okrog ključne figure neke dobe pojavijo še drugi avtorji, ki prispevajo k pripovedi o progresivnem naboju slovenske književnosti. A v prvi vrsti slovenskih literatov 19. in zgodnjega 20. stoletja (morda z izjemo Zofke Kveder) ni nobene književnice. To sicer ne pomeni, da so povsem spregledane ali zamolčane, saj so vključene v literarne preglede, a vselej se pojavljajo nekje na obrobju.

1 Kako bi se naše razumevanje moderne spremenilo, če bi, namesto da vzamemo moško izkušnjo kot paradigmatko, pogledali na besedila, ki so jih napisale ženske ali so bila napisana o ženskah? In kaj, če bi ženskim fenomenom, ki imajo v naših očeh pogosto položaj nečesa drugotnega ali obrobnega, dali osrednji pomen v analizah kulture moderne?

V knjigi obravnavam slovenske literarne ustvarjalke v obdobju med letoma 1848 (takrat je bilo objavljeno prvo slovensko besedilo, ki ga je podpisala avtorica) in 1918, ko pride zaradi vstopa v novo državo do sprememb v slovenskem literarnem sistemu. Obdobje 19. in začetek 20. stoletja opredeljuje v slovenskem etničnem prostoru, kot ugotavlja Marko Juvan, kulturni nacionalizem. Gre za pojem, ki ga Juvan prevzema od nizozemskega komparativista Joepa Leersena in v katerem izstopa „vloga jezika, pa tudi ljudskih izročil, kolektivnega spomina, literature, kulture, umetnosti in znanosti kot poglavitnih – pravzaprav dozdevno edinih možnih – dejavnikov, ki med ljudstvom prek procesa kultiviranja (Bildung) oblikujejo in vzdržujejo narodno samozavedanje, nacionalno identiteto pa izkazujejo še v medetničnih oziroma meddržavnih razmerjih“ (Juvan 2008: 10). Slovenski raziskovalec še ugotavlja, da kulturni nacionalizem ni zaznamoval le slovenske književnosti, temveč tudi formacijo slovenske nacionalne in primerjalne literarne zgodovine (nav. d.: 11), kar je sicer pojav, ki je značilen tudi za druge književnosti v osrednji in vzhodni Evropi. Slovenska literarna zgodovina, kakor je njeno vlogo kot prvi programsko utemeljil Ivan Prijatelj, je svojo nalogo namreč razumela v tem, da drži ogledalo narodu, kar pomeni, da ima vlogo nacionalnega samoprepoznavanja (nav. d.: 12) in da zato „še globoko v 20. stoletju pripada isti ideologiji, iz katere je od razsvetljenstva naprej črpala slovenska književnost – kulturnemu nacionalizmu“ (nav. d.: 13). Literarna zgodovina in še prej literarna kritika sta torej pozitivno ovrednotili dela, ki so tako ali drugače izražala slovensko nacionalno identiteto. Kot ugotavlja Matija Ogrin, je v slovenskem literarnem vrednotenju v obdobju, ki ga zamejuje delovanje dveh pomembnih kritikov, Frana Levstika na začetku in Izidorja Cankarja na koncu, vsebinska stran literarnega dela pomembno vrednotenjsko izhodišče. Pri tem opozarja, da je bil vsebinski kriterij „podvržen vplivom zgodovinskih okoliščin, literarnih tokov in različnih duhovnih podlag, zlasti svobodomiselnosti in katolištva“ (Ogrin 2002: 334). Vsem kritikom, ki se jim omenjeni raziskovalec posveča v svoji študiji (z izjemo Ivana Bernika), je skupno, da vsebinski kriterij „zaznamuje zahteva, naj literatura temelji na narodnem duhu“ (nav. d.: 335). Fran Levstik si želi vrnitve k prvinam slovenstva, tudi pozni

Stritar vidi temelj literature v narodnem duhu, zelo podoben pogled je značilen tudi za Frančiška Lampeta in Aleša Ušeničnika. Ivanu Prijatelju mora književnost izražati duha ali „dušo“ slovenskega naroda (335 nav.d.), prav tako nacionalni vidik zelo zaznamuje kritiko Frana Levca. Še pri Izidorju Cankarju izhaja navdušenje nad Župančičevo vitalistično poezijo iz prepričanja, da je pesnik „umetniško najvišji glas tedanje (narodne) zavesti“ (Ogrin 2002: 329). Razvoj slovenske književnosti se ni odvijal neodvisno od literarnega vrednotenja, nanj sta, kot ugotavlja Ogrin, vplivala vsaj Levstik in Stritar s svojo kritiko, pri čemer je prvi „literaturo teoretično že vnaprej zasnoval kot ideologijo in ne kot resnico ideologije“ (Pirjevec 1972: 35). Tako paradigmo slovenske literature na vsebinski ravni po eni strani določa povezava z nacionalnim vidikom, po drugi pa, kakor je ugotovil že Matjaž Kmecl (1981), poseben položaj slovenskega izobraženca, ki ga tematizirajo slovenski pisatelji v 19. in v začetku 20. stoletja. Vsebinski pogoj za uspeh literarnega dela je bil torej v 19. stoletju njegov nacionalni značaj, ki se je izražal predvsem v pozitivnem (moškem!) protagonistu slovenske narodnosti.

Osvetlitev razvoja slovenske književnosti in literarne zgodovine v odnosu do avtoric nam pomaga razumeti, zakaj njihova dela dolgo niso bila del slovenskega literarnega kanona. Vrednotenjska izhodišča del avtoric, ki so prevladovala vse do novejših raziskav, so bila namreč naslednja: njihova besedila so bila postavljena v razmerje do ključnih avtorjev dobe, v kateri so ustvarjale. Odmiki so bili, gledano s takšne perspektive, pogosto veliki: jezik ni tako bogat, še posebno ne z ljudsko govorico, pri pripovednicah skorajda ni pripovednih strategij, ki odlikujejo dela njihovih sodobnikov, ali so le nakazane, nacionalna identiteta je preveč (v želji, da bi se približale prevladujoči ideologiji in si tako zagotovile vstop v literarni sistem) ali premalo izpostavljena (ker jih pač zanima še kakšna druga identiteta, ne le nacionalna), osrednji motiv in lik sta povsem drugačna od tistih v prevladujoči paradigmi. Posledično so kritiki in literarni zgodovinarji v preteklosti dela pisateljic ocenili le kot medle poskuse, da bi se približale tistim pisateljem, ki so se zapisali v anale slovenske literarne zgodovine. Pri tem so povsem spregledali, da so avtorice

pisale v vseh ozirih (tako tematskih kot formalnih) lastno zgodbo, zgodbo o ženski, *njeno* zgodbo, ki se je precej razlikovala od *njegove*, za katero pa je bilo samoumevno, da je univerzalna.

Poleg tega so bili prispevki pisateljic, pesnic, dramatičark, esejistk, kritičark, prevajalk in kulturnih posrednic vse do 90. let 20. stoletja proučevani parcialno – v okviru raziskav obdobj, žanrov, pisateljskih generacij in drugih literarnih fenomenov, kakor so jih razvili avtorji. Žensko literarno avtorstvo je bilo tako vselej opazovano „od zunaj“, kot pomanjkljivo razvit del tradicije, ki so jo začrtali in ustvarili kulturnemu nacionalizmu zavezani avtorji. Slovenske avtorice so se v pomanjkanju navezav na nacionalno književnost zgledovale pri predhodnicah ali sodobnicah iz tujih literatur, vendar so bili ti zgledi izpostavljeni ostri kritiki, celo posmehu, kar je mogoče razložiti tudi s prevladujočo paradigmo takratne slovenske književnosti, v kateri je svetovljanstvo razmeroma redko in se „tradicija medbesedilnega proizvajanja smisla z navezovanjem na domače in svetovne arhive /.../ umakne moderni ‚realistični‘ težnji po neposrednem modeliranju (jezikovne) dejanskosti slovenske družbe“ (Juvan 2010: 368).

Pomembno je tudi, da celo pri tistih avtoricah, ki so bile deležne raziskovalne pozornosti, ni bil obravnavan celoten opus. Ustvarjalke, ki so bile del slovenskega kulturnega prostora, a so pisale tudi v drugih jezikih, so bile preučevane le kot slovenske avtorice, pri čemer je del njihovega opusa ostajal neraziskan. Tujejezična dela avtoric so za nacionalno literarno zgodovino ostajala na margini njenega interesa oziroma je sploh niso zanimala.

Juvan pravilno ugotavlja ideološko podstat tako slovenske literarne zgodovine kot primerjalne književnosti, pri kateri prav tako prepozna izhodišča, ki izvirajo iz kulturnega nacionalizma (nav. d.: 14). Vendar kulturni nacionalizem ni edina ideologija, na kateri sta se utemeljili slovenska literarna zgodovina in primerjalna književnost. Iz številnih kritik in celo zapisov v literarnozgodovinskih študijah in pregledih je namreč mogoče rekonstruirati, da so bili avtorji zavezani tradicionalnim podobam o vlogi spolov v družbi, zaradi česar njihove sodbe niso bile brez ideoloških ozadij, a so kljub temu vplivale na formiranje literarnega kanona v 19. in 20. stoletju in posledično na izključitev avtoric. Nekateri med njimi so svoj odnos do pisateljic celo oznanjali brez vsakih zadržkov, kakor denimo Ivan Pregelj, ki je v kritiki del Marije Kmet prostodušno, a vsaj iskreno, izjavil, da ni „prijatelj ženskih pisateljev“ in da jim zato ne more biti pravičen kritik (Pregelj 1927: 160). Zdi se, da tudi Oton Župančič o pisateljicah ni imel najvišjega mnenja, saj je v prevodu Prešernovega soneta *An eine junge Dichterin*, posvečenem Luizi Pesjak, v izvorniku nevtralnno sintagma „Sapphos Gilde“ nadomestil s Sapfinim krdelom.²

Ideološka podstat slovenske književnosti, nacionalne literarne zgodovine in primerjalne književnosti je utemeljena na pogledu na razmerja med spoloma, pri katerem je ženskemu spolu pripisana vloga *drugega* spola. Koordinate ustvarjalnosti določa moška tradicija, zato teksti avtoric, kot sem že nakazala, vselej izpričujejo določene pomanjkljivosti, odstopanja od vzorca. Zanimivo se zdi, da je v prav tak odnos postavljala primerjalna književnost dela slovenskih avtorjev, ki so v takšni perspektivi velikokrat postala „drugorazreden, od tujih vplivov odvisen, izpeljan in neizviren pojav“ (Juvan 2008: 13). Drugačne možnosti bi po Juvanovem mnenju odprl pogled, ki bi „razvoj slovenskega leposlovja upodabljal od znotraj, denimo kot udejanje narodne mentalitete ali kot odraz sprejemljivih družbenih razmer“

2 V izvorniku se prva kitica glasi: „Fühlst du Begeisterung dir den Busen schwellen, / vom inner'n Gott zum Dichten dich getrieben, / dann ist dir wahrlich keine Wahl geblieben, du mußt dich Sapphos Gilde zugesellen.“ Beseda *die Gilde* v nemščini pomeni združenje, ceh oziroma bratovščino. V Župančičevem prevodu pa beremo: „Če v prsih Bog navdušenje ti neti, / če sla te nezadržna k petju tira, / tedaj ti res odvzeta je izbira v krdelo Sapfino moraš hiteti.“ Slovar slovenskega knjižnega jezika besedo krdelo razlaga kot neurejeno, navadno manjšo skupino živali.

(nav. d.; 14). Juvanove ugotovitve v tej točki sovpadajo z mojim pogledom na prevrednotenje ustvarjalnosti slovenskih književnic, pri čemer seveda na mesto kategorije nacionalnega postavljam spol.

Skoraj dve desetletji dolgo ukvarjanje z zgodnjimi slovenskimi pisateljicami, pri katerem sem vselej izhajala iz feminističnih teorij in študij spolov ter navdihujoče branje ene izmed prelomnih knjig o spolu moderne dobe, iz katere citiram na začetku tega uvoda, sta v nekem trenutku v meni zbudili vprašanje, zakaj ne bi raziskave zastavila tako, da so v središču pisateljice, zakaj bi jih kar naprej opazovala s pogledom, ki je hkrati uperjen v njihove sodobnike? Zakaj iz znanstvene korektnosti in strahu pred očitki, da pristajam na biologizem in esencializem, pritrjevati tezi, da je spol, kot prvo in temeljno izhodišče raziskave, getoizacija avtoric? Zakaj se ne bi raje vprašali, kakšna je ženska literarna kontinuiteta, kaj je tisto, kar so posebnosti diskurza avtoric, zakaj jih to ne izključuje iz slovenske književnosti, temveč so prav zaradi tega njen neločljiv in nepogrešljiv del?

Zato želim izpostaviti vse tisto, kar je bilo v delih zgodnjih slovenskih literarnih ustvarjalk drugačno, inovativno in je zato tudi pomenilo točke preloma s slovensko (moško) literarno tradicijo. Prelomi s paradigmo se mi razkrivajo v naslednjih postopkih:

- vpeljava spolne identitete kot dejavnika v izgradnji nacionalne identitete v literarna besedila,
- inovacije v sentimentalnem vzorcu,
- preobrat v prikazovanju materinskih likov kot osrednjih likov,
- narativne strategije v avtobiografskem diskurzu,
- izpostavljanje kategorije literarnega prostora kot dejavnika v procesu emancipacije,
- kreacija lika nove ženske kot stičišča modernih pogledov na vlogo ženske v družbi poznega 19. in zgodnjega 20. stoletja.

Kot ključen dejavnik v ustvarjanju avtoric odkrivam navezavo na literarne sodobnice ali predhodnice iz slovenske, predvsem pa iz drugih nacionalnih književnosti. Literarnih besedil avtoric tako ne raziskujem le v perspektivi njihovega dialoga s slovenskimi avtorji, temveč predvsem kot del literarne produkcije evropskih književnih ustvarjalk, zanimajo me njihove transkulturne in transnacionalne povezave in stičišča. V ospredju so besedila kot avtonomen literarni fenomen, vendar jih opazujem tudi v literarnozgodovinski perspektivi in v njih iščem odtise družbenozgodovinske resničnosti, v kateri so dela nastala, oziroma odpor do prevladujoče ideološke doktrine.

Na izoblikovanje takšnega pogleda na literarno zgodovino je močno vplivalo sodelovanje v okviru mednarodnega projekta, akcije COST Women Writers in History (2009–2013), v katerem so se mi v izjemno plodnem sodelovanju s kolegicami in kolegi z vseh koncev Evrope izoblikovala nova raziskovalna izhodišča in pristopi. V okviru znanstvenih srečanj in delavnic smo ugotavljali, da posebnosti, ki smo jih do tedaj odkrivali pri avtoricah iz „svojih“ nacionalnih književnosti, niso osamelci, temveč so del mreže, ki bi jo lahko poimenovali ženska literarna tradicija. V raziskovanih besedilih smo odkrivali intertekstualne povezave in navezave, ki so pričale o tem, da so bile nekatere avtorice v medsebojnih stikih, da so ustvarile svoja literarna omrežja ali pa so se „le“ inspirirale v delih svojih predhodnic in sodobnic. Njihova besedila smo začeli raziskovati v smislu dialoškosti in interakcije med posameznimi besedili in pri tem ugotovili, da sta bili tako komunikacija med avtoricami kot recepcija njihovih besedil v „dolgem“ 19. stoletju mnogo bolj intenzivni, kot smo si predstavljali na začetku našega projekta. Kot orodje svojih raziskav smo uporabljali odprto podatkovno bazo Women Writers in s tem omogočili širši strokovni javnosti dostop do podatkov, ki postavljajo žensko ustvarjalnost v novo luč.

Od začetka projekta sem svojo vlogo v njem videla predvsem v raziskovanju in opozarjanju na posebno vlogo avtoric v „malih“ literaturah, ki so pogosto na

obrobjih in zato zapostavljene. V tem smislu sem leta 2010 organizirala simpozij *Žensko avtorstvo v književnostih malih narodov 19. stoletja*, v okviru katerega se je izoblikovala raziskovalna skupina, ki je uspešno prijavila na razpis evropske mreže HERA (Humanities in the European Research Area) projekt *Travelling Texts, 1790-1914: The Transnational Reception of Women's Writing at the Fringes of Europe (Finland, the Netherlands, Norway, Slovenia, Spain)*, v katerem so v ospredju transkulturne izmenjave v književnostih narodov, ki so bili v 19. stoletju na obrobju, gledano s perspektive tedanjih evropskih kulturnih središč. Recenzent/recenzentka projekta je v svoji oceni zapisal/a, da gre za projekt, ki ne bo samo spremenil literarnega zemljevida Evrope, temveč bo tudi spodbudil premislek o novih teoretskih modelih za razmišljanje o literarni zgodovini. Ker so moje raziskave vpete v koordinate, ki jih postavlja omenjeni projekt, verjamem, da lahko pričujoča knjiga spremeni pogled slovenske literarne vede na zgodnje slovenske književnice in s tem na slovensko literarno vedo v celoti.

Literatura

- ANDERSON, Linda, 2001: *Autobiography*. London; New York: Routledge.
- ANŽIČ KLEMENČIČ, Ivanka (= Adela), 1901: Lojzek. *Slovenka* 4/1901. 276–278.
- BADALIČ, Tanja, 2013: Intertextuality in the literary work of the Slovenian woman writer Pavlina Pajk. V: Mihăilă, Ramona, ur.: *Transnational identities of women writers in the Austro-Hungarian Empire*, (Intersectional approaches to gender and society). New York: Addleton Academic Publishers. 117–128.
- BADURINA, Natka, 2009: Nezakonite kćeri Ilirije. *Hrvatska književnost i ideologija u 19. i 20. stoljeću*. Zagreb: Centar za ženske studije.
- BARRY, W. F., 1894: The Strike of a Sex. *Quarterly Review* 179/1894 (julij-oktober). 289–318.
- BARTOL, Marica, 1930: Čtivo in naša dekleta. *Ženski svet* 8/1930. 11. 335.
- BAŠKIRČEVA, Marija Konstantinovna, 1938: *Dnevnik Marije Baškirčeve*. Ljubljana: Založba umetniške propagande.
- BATAGELJ, Borut, 2004: Ali naj dame kolesarijo? Kolesarke in žensko telo na prehodu iz 19. v 20. stoletje. *Zgodovina za vse, vse za zgodovino* 11/2004. 2. 40–53.
- BATTERSBY, Christine, 1989: *Gender and Genius. Towards a Feminist Aesthetics*. London: The Women's Press.
- BENJAMIN, Walter, 2003: *Izbrani spisi*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- BEŽEK, Viktor, 1898: „Ljubljanski zvon“ l. 1897. *Ljubljanski zvon* 31/1898. 9. 1–2.
- BIBER, Christina, 2005: Marica Nadlišek, tržaška ustvarjalka. V: Nadlišek, Marica: *Na obali: kratka proza*. Trst: ZTT = EST. 345–364.
- BIENSTOCK ANOLIK, Ruth, 2007: The Absent Mother: Negotiations of Maternal Presence in the Gothic Mode. V: Staub, Susan C., ur.: *The literary mother: essays on representations of maternity and child care*. Jefferson (North Carolina), London: McFarland & Company. 95–116.
- BLACKWELL, Jeannine, 1985: An Island of her Own. Heroines of the German Robinsonades from 1720 to 1800. *The German Quarterly* 58/1985. 1. 5–26.

- BOCK, Gisela, 2004: *Ženske v evropski zgodovini: od srednjega veka do danes*. Ljubljana: Založba /*cf.
- BOGATAJ GRADIŠNIK, Katarina, 1984: *Sentimentalni roman*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- BOGATAJ GRADIŠNIK, Katarina, 1989: Ženski roman v evropskem sentimentalizmu in v slovenski literaturi 19. stoletja. *Primerjalna književnost* 12/1989. 1. 23–41.
- BOGATAJ GRADIŠNIK, Katarina, 2003: Preobrazba sentimentalne dediščine ob narodotvorni vlogi slovenskega romana. V: Hladnik, M. in Kocijan, G., ur.: *Slovenski roman*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 3–10.
- BONTER, Urszula, 2005: *Der Populärroman in der Nachfolge von E. Marlitt: Wilhelmine Heimbürg, Valeska Gräfin Bethusy-Huck, Eufemia von Adlersfeld-Ballestrem*. Würzburg: Königshausen&Neumann.
- BOROVNIK, Silvija, 1996: *Pišejo ženske drugače?: [O Slovenkah kot pisateljicah in literarnih likih]*. Ljubljana: Mihelač.
- BOROVNIK, Silvija, 2011: Marica Nadlišek Bartol in njeno literarno delo. *Slavia Centralis* 4/2011. 2. 94–102.
- BORŠNIK, Marja, 1935: Uvod. V: *Izbrano delo Vide Jerajev*. Ljubljana: Ženska založba belo-modre knjižnice. 7–65.
- BORŠNIK, Marja, 1962: *Študije in fragmenti*. Maribor: Obzorja.
- BOŠNJAK, Blanka, 2003: Avtobiografskost sodobne slovenske kratke proze. *Jezik in slovstvo* 53/2003. 3/4 (maj-avg.). 37–51.
- BOURDIEU, Pierre, 1990: La domination masculine. *Actes de la recherche en sciences sociales* 84/1990. 2–31.
- BOWLBY, Rachel, 1992: *Still crazy after all these years: women, writing and psychoanalysis*. London, New York: Routledge.
- BRANTLY, Susan, 1991: *The life and writings of Laura Marholm*. Frankfurt am Main: Helbing u. Lichtenhahn.

- BRAUER HOBOHM, Cornelia, 1993: *Marlitt – Bürgerliche, Christin, Liberalin, Autorin: Eine Analyse ihres Werkes im Kontext der Gartenlaube und der Entwicklung des bürgerlichen Realismus*. Diss.: Erfurt.
- BREGAR GOLOBIČ, Ksenija, 1995: Predojdipsko obdobje v luči teorije Melanie Klein: mati kot objekt. *Delta* 2/1995. 1. 30–38.
- BUTTOLO, Frančiška, 2010: Postromantični lirski subjekt v poeziji s podpisom Fanny Hausmann. *Jezik in slovstvo* 55/2010. 1-2. 3–10.
- BUTTOLO, Frančiška, 2010a: Fanny Haussman (1818–1853) – biografija prve slovenske pesnice. *Slavistična revija* 58/2010. 4. 465–475.
- BUZARD, James, 2002: *The Grand Tour and after (1660-1840)*. V: Hulme, Peter in Youngs, Tim, ur.: *The Cambridge Companion to Travel Writing*. Cambridge: Cambridge University Press. 37–52.
- CAINE, Barbara, 1997: *English Feminism, 1780-1980*. Oxford: Oxford University Press.
- CANKAR, Ivan, 1971: *Zbrano delo* 27. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- CANKAR, Ivan, 1973: *Zbrano delo* 28. Ur. Jože Munda. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- CANKAR, Ivan, 1974a: *Zbrano delo* 19. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- CANKAR, Ivan, 1974b: *Zbrano delo* 20. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- CANKAR, Ivan, 1975: *Zbrano delo* 22. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- CASE, Alison, 1999: *Plotting Women. Gender and Narration in the Eighteenth-and Nineteenth Century British Novel*. Charlottesville, VA/London: UP of Virginia.
- CHODOROW, Nancy, 1978: *The Reproduction of Mothering*. Berkeley: University of California Press.
- COHEN, Margaret, 2002: *The Sentimental Education of the Novel*. Princeton: Princeton University Press.
- CORNIS - POPE, Marcel, NEUBAUER, John, 2002: *Towards a History of the Literary Cultures in East-Central Europe: Theoretical Reflections*. ACLS occasional paper 52/2002. 1–42.

- COURTENAY, Jan Baudouin de, 1872: Nekatere opazke ruskega profesorja. *Soča* 2/1872. 51 (19. 12.). 1–2.
- CULLER, Jonathan D., 2007: *On deconstruction: theory and criticism after structuralism*. Ithaca (NY): Cornell University Press.
- ČEH, Jožica, 2008: Med fikcijo in resničnostjo v avtobiografski prozi. *Jezik in slovstvo* 53/2008. 3/4 (maj-avg.). 23–35.
- ČURKINA, Iskra Vasil'evna, 1995: *Rusko-slovenski kulturni stiki od konca 18. stoletja do leta 1914*. Ljubljana: Slovenska matica.
- DAVID, Katherine, 1991: Czech Feminists and Nationalism in the late Habsburg Monarchy. *Journal of women's history* 13/1991. 2. 26–45.
- DAVIS, James C., 1989: *Vzpon z dna: slovenska kmečka družina v dobi strojev*. Ljubljana: Slovenska matica.
- DEJEAN, Joan, 2000: Classical Reeducation: Decanonizing the Feminine. *Yale French Studies* 50/2000. 97. 55–70.
- DELAVEC, Mira, 2009: Moč vesti: Josipina Turnograjska: prva slovenska pesnica, pisateljica in skladateljica. Brežice: Primus.
- DOHM, Hedwig, 1899: Reaktion in der Frauenbewegung. *Zukunft* 29/1899 (18. 11.). 279–291.
- DOLINAR, Elvira (= Danica), 1899: Reformovana obleka. *Slovenka* 3/1899. 4. 77–80.
- DOLINAR, Elvira (= Danica), 1900: Svobodna ljubezen in zakon. *Slovenka* 4/1900. 1. 2–4.
- DOVIČ, Marijan, 2004: *Sistemske in empirične obravnave literature*. Ljubljana: Založba ZRC.
- DOWLING, Linda, 1979: The Decadent and the New Woman in the 1890's. *Nineteenth-Century Fiction* 33/1979. 4. 434–453.
- DRNOVŠEK, Marjan, 2003: Izseljavanje Slovenk iz zgodovinskega vidika. Dve domovini: razprave o izseljenstvu. 17. 29–46.
- DRNOVŠEK, Marjan, 2004: Izseljenske v očeh javnosti. V: Žižek, A.: *Ženske skozi zgodovino: zbornik referatov* 32. zborovanja slovenskih zgodovinarjev, Celje, 30.

- september - 2. oktober 2004. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije. 383–393.
- DRNOVŠEK, Marjan, 2007: Potrebnost in nujnost obrambnega arhiva (1912): skrb za obstoj Slovencev in izseljenstvo. *Arhivi* 30/2007. 2. 44–45.
- DULAR, Anja, 2003: Knjižnica Splošnega ženskega društva. V: Budna Kodrič, Nataša, Serše, Aleksandra, ur.: *Splošno žensko društvo: 1901–1945*. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije.
- EAGLETON, Mary, 2000: Genre and Gender. V: Duff, David, ur.: *Modern Genre Theory*. Harlow: Longman. 250–262.
- ELAM, Diane, 1994: *Feminism and Deconstruction: Ms en Abyme*. London, New York: Routledge.
- ERJAVEC, Fran, FLERÈ, Pavel, 1921: *Izbrani spisi za mladino*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
- EZELL, Margaret J. M., 1993: *Writing Women's Literary History*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- FEKONJA, Andrej, 1884: „Josipina Turnogradska.“ *Ljubljanski zvon* 4/1884. 6. 345–352.
- FELSKI, Rita, 1995: *The Gender of Modernity*. Cambridge (Mass.)&London: Harvard University Press.
- FREDERIKSEN, Elke, 1989: Der Blick in die Ferne. Zur Reiseliteratur von Frauen. V: Möhrmann, Renate, Gnüg Hiltrud, ur.: *Frauen. Literatur. Geschichte. Schreibende Frauen vom Mittelalter bis zur Gegenwart*. Frankfurt/M.: Suhrkamp. 104–122.
- GERMEK PONIKVAR, Karla, 1900: Spisi Zofke Kveder. *Slovenski narod* 33/1900. 190. (20.8.). 1. in 191. (21.8.) 1.
- GILBERT, Sandra M. in GUBAR, Susan, ²2000: *The madwoman in the attic: the woman writer and the nineteenth-century literary imagination*. New Haven, London: Yale University Press.
- GILBERT, Sandra M. in GUBAR, Susan, 1994: Ogledalo in vampirka: razmišljanja o feministični kritiki. *Literatura* 6/1994). 35. 83–95.

- GIONTINI, Janez, 1846: *Leihbibliothek des Joh. N. Giontini ... in Laibach ... Haupt-Katalog über die zum öffentlichen Ausleihen bei der Eröffnung 1846 vorhandenen Werke. Eingetheilt in 25 Fach-Wissenschaften*. Gratz: Gedr. Bei Leykom'schen Erben.
- GLASER, Karol, 1894: *Zgodovina slovenskega slovstva*. Ljubljana: Slovenska Matica, 1894–1898.
- GLUŠIČ, Helga, 1991: Ženska med izpovedjo in umetniško kreacijo. *Mladje: literatura, umetnost, družbena vprašanja* 32/1991. 71. 56–61.
- GOLEŽ KAUCIČ, Marjetka, 1997: Podoba ženske v slovenski ljudski pripovedni pesmi. V: Derganc, Aleksandra, ur.: *Zbornik predavanj*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti. 225–242.
- GOODY, Jack, 2003: *Evropska družina: zgodovinskoantropološki esej*. Ljubljana: Založba /*cf.
- GOVEKAR, Fran, 1896: Knezova knjižnica. *Ljubljanski zvon* 15/1896. 315–316.
- GOVEKAR, Fran, 1896a: Portretne karikature. *Edinost* 21/1896. 110.(12. 9.). 4.
- GRAND, Sara, 1894: The New Aspect of the Woman Question. *North American Review* 158/1894. 3. 270.
- GRDINA, Igor, 1992: Avtobiografija pri Slovencih v drugi polovici 19. stoletja. *Slavistična revija* 40/1992. 4. 341–363.
- GRDINA, Igor, 2001: Vladarji, lakaji, bohemi. *Delo* 52/2001. 204 (5. 9.). 17.
- GREGORIČ STEPANČIČ, Marica (= Ksenija), 1901: Šumi Nil ... Črtica iz življenja egiptovskih Sloenk. *Ljubljanski zvon* 30/1901. 5. 349–352.
- GREGORIČ STEPANČIČ, Marica (= Ksenija), 1912: Uppsalska katedrala. *Dom in svet* 24/1912. 11. 401–403.
- GREGORIČ STEPANČIČ, Marica (= Ksenija), 1912a: Lundska kripta. *Dom in svet* 24/1912. 12. 456–459.
- GREGORIČ STEPANČIČ, Marica (= Ksenija), 1912b: Izlet po Balkanu. *Naša bodočnost* 4/1912. 1.14–17. 2. 29–34. 3. 51–56. 5. 98–105.
- GSPAN, Alojz, 1978–1979: *Cvetnik slovenske vezane besede*. Ljubljana: Slovenska matica.

- HAAN, Francisca de, DASKALOVA, Krassimira, LOUFI, Anna, ur., 2006: *A Biographical Dictionary of Women Movements and Feminisms. Central, Eastern and South Eastern Europe, 19th and 20th Centuries*. Budapest, New York: Central European University Press.
- HAHN - HAHN, Ida, 1840: *Jenseits der Berge*. Leipzig: F. A. Brockhaus.
- HARRADEN, Beatrice, 1900: *Ships that Pass in the Night*. London: Lawrence & Bullen.
- HIGONNET, Margaret, 1986: *Speaking Sileces: Women Suicide*. V: Suleiman, Susan Rubin, ur.: *The Female Body in Western Culture. Contemporary Perspectives*. Cambridge, Massachusetts & London, England: Harvard University Press.
- HLADNIK, Miran, 1981: Slovenski ženski roman v 19. stoletju. *Slavistična revija* 33/1981. 29. 259–296.
- HLADNIK, Miran, 1983: *Trivialna literatura*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- HLADNIK, Miran, 1990: *Slovenska kmečka povest*. Ljubljana: Prešernova družba.
- HLADNIK, Miran, 1993: Prežih žanrski pisatelj? Prežihov Voranc 1893–1993. V: Mrdavič, Janez in Pogačnik, Jože: *Zbornik prispevkov s simpozija ob 100-letnici rojstva*. Maribor: Kulturni forum (Zbirka Piramida, 1). 43–61.
- HLADNIK, Miran, 1997: „Bodi svojemu možu pokorna!“ (Ženska v minuli slovenski prozi). V: Derganc, Aleksandra, ur.: *Zbornik predavanj*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti. 111–122.
- HLADNIK, Miran, 2007: Luiza Pesjak (1828–1898): pisateljica in pesnica, avtorica (skorajda) prvega slovenskega ženskega romana. V: Šelih, Alenka [et al.], ur.: *Pozabljena polovica: portreti žensk 19. in 20. stoletja na Slovenskem*. Ljubljana: Tuma: SAZU. 39–43.
- HLADNIK, Miran, 2007a: Pavlina Pajk (1854–1901): prva dama slovenskega ženskega romana in povesti. V: Šelih, Alenka [et al.], ur.: *Pozabljena polovica: portreti žensk 19. in 20. stoletja na Slovenskem*. Ljubljana: Tuma: SAZU. 65–68.
- HOBBOHM, Cornelia, 1998: *Geliebt. Gehasst. Erfolgreich. Eugenie Marlitt (1825–1887)*. V: Tebben, Karin, ur.: *Beruf: Schriftstellerin. Schreibende Frauen im 18. und 19. Jahrhundert*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

- HODROVÁ, Daniela, 2006: *Citlivé město: eseje z mytopoetiky*. Praga: Akropolis.
- HOMANS, Margaret, 1986: *Bearing the Word: Language and Female Experience in Nineteenth-Century Women's Writing*. Chicago: University of Chicago Press.
- HUTCHEON, Linda in VALDÉS, Mario J., ur., 2002: *Rethinking Literary History. A Dialogue on Theory*. Oxford, New York: Oxford University Press.
- JANEŽIČ, Anton, 1856: V spomin Josipine Turnogradske. *Slovenski prijatelj* 1/1856. 5. 15.
- JAYAWARDENA, Kumari, 1986: *Feminism and Nationalism in the Third World*. London: Zed Books.
- JENSTERLE - DOLEŽAL, Alenka, 2008: Podobe identitete in travma telesa v prozi Zofke Kveder. V: Jahič Honzak, Jasna in Jensterle - Doležal, Alenka, ur.: *Zofka Kveder (1878-1926). Recepte její tvorbi v 20. století*. Praha: Slovanská knihovna–Národní knihovna.
- JENSTERLE - DOLEŽAL, Alenka, 2010: Fenomen mesta v opusu Ivana Cankarja in Zofke Kveder. *Jezik in slovstvo* 55/ 2010. 5-6. 57–70.
- JENSTERLE - DOLEŽAL, Alenka, 2011: „Podobe iz sanj.“ Roman Hanka v luči korespondence med Zofko Kvedrovo in Zdenko Háskovo. V: Jensterle - Doležalová, Alenka, ur.: *Vzájemným pohledem. V očeh drugega*. Praha: Národní knihovna ČR. 125–141.
- JERAJ, Vida, 1897: Izprehod po velikem mestu. *Ljubljanski zvon* 17/1897. 8. 30.
- JESENŠEK, Marko, 2008: Materni jezik, jezik okolja in tuji jeziki v avtobiografskih črticah Zofke Kveder. *Jezik in slovstvo* 53/2008. 3/4. 145–156.
- JOFFE, Sharon L., 2007: „The Instinct of Nature Spoke Audibly“: Representations of the Mother-Child Bond in Mary Shelley's Fiction. V: Staub, Susan C., ur.: *The literary mother: essays on representations of maternity and child care*. Jefferson (North Carolina); London: McFarland & Company. 117–137.
- JUVAN, Marko, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.
- JUVAN, Marko, 2008: „Slovenski kulturni sindrom“ v nacionalni in primerjalni literarni vedi. *Slavistična revija* 56/2008 (jan.-mar.). 1. 1–17.

- KATALOG DER LEIH-BIBLIOTHEK DER FRAU HEDWIG VON RADICS, LAIBACH, 1898. Ljubljana.
- KATALOG KNJIŽNICE SPLOŠNEGA SLOVENSKEGA ŽENSKEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI, 1905. Ljubljana.
- KAVČIČ, Petra, 2012: Lastna soba Zofke Kveder. *Apokalipsa* 18/2012. 158-160. 65-76.
- KAVČIČ, Petra, 2014: Zlata Praga Zofke Kveder. *Dve domovini* 25/2014. 39. 43-53.
- KERMAUNER, Taras, 1999: *Oženje domovine. Porajanje levice-desnice*. Ljubljana: Slovenski gledališki muzej.
- KERSNIK, Janko, 1949: *Zbrano delo* 2. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- KERSNIK, Janko, 1952: *Zbrano delo* 4. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- KERSNIK, Janko, 1984: *Zbrano delo* 6. Ur. France Bernik. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- KLEMENČIČ, Franjo, 1900: Književni paberki. *Slovenka* 4/1900. 9. 216-217.
- KMECL, Matjaž, 1975: *Od pridige do kriminalke*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- KMECL, Matjaž, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- KMECL, Matjaž, 2001: Pavlina Doljak Pajkova, pogled nanjo ob stoletnici smrti. V: Marušič, Branko, ur.: *Jako stara vas na Goriškem je Solkan*. Solkan: Krajevna skupnost. 390-395.
- KMET, Marija, 1911: Brez solnca. *Domači prijatelj* 8/1911. 42-47.
- KMET, Marija, 1912-1914: Nemoderna novela. *Slovenska žena* 1/1912-1914. 4-5. 127-136.
- KMET, Marija, 1913: Povest povesti. *Slovenski narod* 44/1913. 187. 1-2.
- KMET, Marija, 1914: Liza. *Ljubljanski zvon* 34/1914. 8. 466-473.
- KMET, Marija, 1914a: Mati. *Ljubljanski zvon* 37/1914. 2. 45-62.
- KMET, Marija, 1915: Spomladi. *Slovenski narod* 47/1915. 140. 1-2.
- KOBLAR, France, 1935: Pesjakova Luiza. V: Kidrič, France in Lukman, Franc Ksav., ur.: *Slovenski biografski leksikon*. Ljubljana: Zadrūzna gospodarska banka. 316-318.

- KOBLAR, France, 1971: Strnad Marica. V: Gspan, Alfonz, ur.: *Slovenski biografski leksikon*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti. 522–523.
- KOCIJAN, Gregor, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- KOCIJAN, Gregor, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne: literarnozgodovinska študija* (Razprave Filozofske fakultete). Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- KOCIJAN, Gregor, 2009: *Janko Kersnik*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- KOLENC, Petra, 2010: Knjižnica Marije Tuma. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici* 7/2010. 21–27.
- KORON, Alenka, 2003: Roman kot avtobiografija. V: Hladnik, Miran in Kocijan, Gregor: *Slovenski roman*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 191–200.
- KORON, Alenka, 2007: Razvoj naratologije družbenih spolov: spolnoidentitetno ozaveščeni romani v novejši slovenski literaturi. *Primerjalna književnost* 30/2007. 2. 53–65.
- KORON, Alenka, 2008: Avtobiografija in naratologija: sodobne pripovednoteoretske kategorije v raziskavah avtobiografskih pripovedi. *Jezik in slovstvo* 53/2008. 3/4 (maj-avg.). 7–21.
- KORON, Alenka, 2011: Uvod. V: Koron, Alenka in Leben, Andrej, ur.: *Avtobiografski diskurz: teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 7–19.
- KORON, Alenka in LEBEN, Andrej, 2011: *Avtobiografski diskurz: teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- KOS, Anton (= Spectabilis, Cestnikov), 1881: Pravična in resnična pisma spectabilisova XVII. *Slovenski narod* 14/1881. 148 (3. 7.). 1–3.
- KOS, Anton (= Spectabilis, Cestnikov) 1881a: Pravična in resnična pisma spectabilisova XVII. *Slovenski narod* 14/1881. 166 (24. 7.). 1–2.
- KOS, Janko [et al.], 2009: *Literatura: Leksikon*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

- KROLOP, Kurt, 1993: Prag. V: Brix, Emil in Janik, Allan, ur.: *Kreatives Milieu Wien um 1900*. Wien: Verlag für Geschichte und Politik; München (R. Oldenbourg). 111–115.
- KUMER, Zmaga, 2004: Marija v Svetem pismu in slovenskih ljudskih pesmih. Ljubljana: Družina.
- KUŠEJ, Mateja, 1996: Prve učiteljice, prve pisateljice – kdo jih še pozna? Celovec: Drava.
- KVEDER, Zofka, 1899: Ich und meine Ziele. *Schweizer Haus—Zeitung* 12/1899. 7 (10. 3.). 3.
- KVEDER, Zofka, 1899a: O ženskem vprašanji. *Slovenka* 3/1899. 3. 64–68.
- KVEDER, Zofka, 1900: Nach der Vorstellung. *Agramer Tagblatt* 16/1900 (16. 3.). 1–2.
- KVEDER, Zofka, 1900a: Sklaven der Kunst. *Agramer Tagblatt* 16/1900 (3. 10.). 1–2.
- KVEDER, Zofka, 1900b: Aus München. *Agramer Tagblatt* 16/1900 (9. 2.). 1–2.
- KVEDER, Zofka, 1900c: O tem in onem. *Slovenka* 4/1900. 1. 17–19.
- KVEDER, Zofka, 1900d: Kaj hočemo? *Slovenka* 4/1900. 10. 232–235.
- KVEDER, Zofka, 1901: Emancipacija. *Slovenka* 5/1901. 3. 53–60.
- KVEDER, Zofka, 1905: Po zimi. V: *Venec slovanskih povesti*. VIII. knjiga. Gorica: Gabršček. 85–88.
- KVEDER, Zofka, 1905a: Vladoša. *Domači prijatelj* 2/1905 (1. 7.). 167–171.
- KVEDER, Zofka, 1906: Zlata Praga. *Domači prijatelj* 3/1906 (1. 1.) 1–8.
- KVEDER, Zofka, 1917: *Hanka: ratne uspomene*. Zagreb: Hrvatski štamparski zavod.
- KVEDER, Zofka, 1924: Pismo gospodu dr. Glonarju. *Ženski svet* 2/1924. 111–114.
- KVEDER, Zofka, 2005: *Zbrano delo 1*. Ljubljana: Litera.
- KVEDER, Zofka, 2010: *Zbrano delo 2*. Ljubljana: Založba ZRC.
- KVEDER, Zofka, 2013: *Zbrano delo 3*. Ljubljana: Založba ZRC.
- LAH, Andrijan, 1984: Slovenski potopis. *Jezik in slovstvo* 29/1984. 5. 163–171.
- LAH, Ivan, 1921: *Josipina Turnograjska: Njeno življenje in delo*. Maribor: Mariborske tiskarne.

- LANSER SNIADER, Susan, 1992: *Fictions of Authority. Women writers and narrative Voice*. Ithaca, London: Cornell University Press.
- LAVRIN, Riko, 1954: *Slovenska marijanska lirika*. Trst: Slovenski odbor za proslavo marijanskega leta v Trstu.
- LEDGER, Sally, 1997: *The new woman : fiction and feminism at the fin de siècle*. Manchester; New York: Manchester University Press.
- LEWALD, Fanny, 1927: *Römisches Tagebuch*. Leipzig: Hainrich Spiero.
- LINK, Hannelore, 1976: *Rezeptionsforschung: Eine Einführung in Methoden und Probleme*. Stuttgart; Berlin; Köln; Mainz: Kohlhammer.
- LUHMANN, Niklas, 1994: *Liebe als Passion: Zur Codierung von Intimität*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- MALPEZZI PRICE, Paola, 2003: *Venetia Figurata and Women in Sixteenth Century Venice: Moderata Fonte's Writings*. V: Smarr, Janet Levarie in Valentini, Daria, ur.: *Italian Women And The City: Essays*. London, Cranbury, New York: Fairleigh Dickinson Univ. Press. 18–34.
- MARLITT, Eugenie, 1978: *Das Geheimnis der alten Mamsell*. Celovec: Neuer Kaiser Verlag.
- MARLITTS NEUER ROMAN, 1869. *Laibacher Zeitung* 14/1869. 6 (9. 1.). 43–44.
- MASSEY, Doreen, 1994: *Space, place and gender*. Cambridge: Polity Press.
- McDOWELL, Linda in SHARP, Joanne P., ur., 1999: *A Feminist Glossary of Human Geography*. London: Arnold.
- MEDVED, Anton, ur., 1910: *Slovenske legende*. Celovec: Družba sv. Mohorja.
- MELIK, Vasilij, 1980: *Razvoj slovenskega narodnega gibanja in društva*. V: Melik, Vasilij in Žontar, Majda: *Kulturna društva na Gorenjskem v letih 1860 do 1914*. Kranj: Gorenjski muzej. 6–8.
- MERRILL - SQUIER, Susan, 1985: *Virginia Woolf and London: The Sexual Politics of the City*. Chapel Hill; London: University of North Carolina Press.
- MEZEI, Kathy, ur., 1996: *Ambiguous Discourse. Feminist Naratology and British Women Writers*. Chapel Hill&London: University of North Carolina Press.

- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2003: *Drzno drugačna. Zofka Kveder in podobe ženskosti*. Ljubljana: Delta.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2006: Kratka pripovedna proza Marije Kmet. V: Novak Popov, Irena, ur.: *Slovenska kratka pripovedna proza*. (Obdobja, Metode in zvrsti, 23). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 73–86.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2007: „Praga je krasna ponoči, kadar sije mesec“. Podoba sprehajalke v literarnih delih in pismih Zofke Kveder. V: Bahovec, Tina, ur.: *Frauen.Männer: Universitäten, univerze, università Klagenfurt Koper Ljubljana Maribor Trieste Udine*. Alpen-Adria-Schriftenreihe der Universität Klagenfurt/Celovec. Klagenfurt = Celovec: Drava. 43–55.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2008: Stičišča v literarnih opusih Zofke Kveder in Adele Milčinović. V: Honzak Jahič, Jasna in Jensterle - Doležal, Alenka, ur.: *Zofka Kveder (1878-1926), Recepce její tvorbi v 20. století*, Praha: Slovanská knihovna – Národní knihovna. 57–70.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2009: *Evine hčere. Konstruiranje ženskosti v slovenskem javnem diskurzu 1848–1902*. Nova Gorica: Založba Univerze v Novi Gorici.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2011: Reprezentacije aleksandrink v prozi Marjana Tomšiča. *Dve domovini* 21/2011. 34. 47–62.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2011a: Trivialno in/ali sentimentalno?: Arabela Pavline Pajk: študija primera. *Slavistična revija* 59/2011. jan.-mar. 65–82.
- MIHURKO PONIŽ, Katja, 2013: Svetovljanstvo za ceno izključitve iz slovenske narodne skupnosti: izseljenska izkušnja v življenju in delih Zofke Kveder. V: Grdina, Igor, ur.: *Eliminacionizem in emancipacija: zbornik razprav*. Ljubljana: Založba ZRC. 93–107.
- MITCHELL, Sally, 1999: New Women, Old and New. *Victorian Literature and Culture* 27/1999. 2. 579–588.
- MOERS, Ellen, 1976: *Literary Women*. New York: Doubleday.
- MÜLLER - ADAMS, Elisa, 2013: Gender and the City – Urban narratives by German women in traveling to London (19th century). V: Steinbrügge, Lieselotte,

- van Dijk, Suzan, ur.: *Narration et genre. Les femmes écrivains dans l'histoire européenne jusqu'au début du XXe siècle*. Leuven: Peeters. 245–264.
- NADLIŠEK BARTOL, Marica, 1998: *Fatamorgana*. Trst: Mladika.
- NADLIŠEK BARTOL, Marica, 2005: *Na obali: kratka proza*. Trst: ZTT = EST.
- NADLIŠEK, Marica, 1898: Na Silvestrov večer. *Slovenka* 2/1898. 4–6.
- NEDVĚDOVÁ, Milada K., 2008: Zofka Kvedrová a Helena Malířová (Srovnání východisek, postojů a díla). V: Honzak Jahič, Jasna in Jensterle - Doležal, Alenka, ur.: *Zofka Kveder (1878-1926), Recepte její tvorbi v 20. století*, Praha: Slovanská knihovna–Národní knihovna. 71–78.
- NOVAK POPOV, Irena, 2003: *Sprehodi po slovenski poeziji*. Maribor: Litera.
- NOVAK POPOV, Irena, 2008: Štiri ženske avtobiografije. *Jezik in slovstvo* 53/2008. 3/4 (maj-avg.). 53–67.
- NOVY, Lili, 1941: *Temna vrata*. Ljubljana: Akademska založba.
- NÜNING, Ansgar in NÜNING, Vera, ur., 2004: *Erzähltextanalyse und Gender Studies*. Stuttgart: Metzler.
- NÜNING, Vera, 2013: Gender, authority and female experience in novels from the eighteenth to the nineteenth century: a narratological perspective. V: Steinbrügge, Lieselotte, van Dijk Suzan, ur.: *Narration et genre. Les femmes écrivains dans l'histoire européenne jusqu'au début du XXe siècle*. Leuven: Peeters. 19–42.
- OROŽEN, Božena, 1978: Zofka Kvedrova v Pragi. *Dialogi* 14/1978. 220–232.
- OROŽEN, Božena, 1983: Starši in otroci v spisih Zofke Kveder. *Jezik in slovstvo* 28/1983. 7/8. 273–278.
- OUIDA, 1894: The New Woman. *North American Review* 158/1894. 3. 611.
- OWEN, C. M., 2010: *The Female Crusoe. Hybridity, Trade and the Eighteenth-Century Individual*. Amsterdam: Rodopi.
- PAJK, Janko, 1876: Razgovori. *Zora* 5/1876. 5. 77–79.
- PAJK, Pavlina, 1881: Poslano. *Slovenski narod* 14/1881. 155 (12. 7). 4.
- PAJK, Pavlina, 1885: Arabela. *Kres*. 1/1885. 1–9. 65–75. 121–129. 177–186. 225–235. 281–289. 329–338. 385–391. 441–450. 489–496. 545–550.

- PAJK, Pavlina, 1885a: Špilperški podkopi. Zgodovinsko podučna črtica. *Soča* 15/1885. 44. 1–2. 45. 1–2. 46. 1–2. 47. 1.
- PAJK, Pavlina, 1889: *Domačija nad vse*. Celovec: Mohorjeva družba.
- PAJK, Pavlina, 1893–1895: Zbrana dela Pavline Pajkove. Celje: D. Hribar.
- PAJK, Pavlina, 1897: Rodoljubje in ljubezen. *Slovenski list* 2/1897. 20 (15. 5.). 160–163. 21 (22. 5.). 167–169.
- PAJK, Pavlina, 1897a: Salonska knjižnica. 1. zvezek „O te ženske!“ Spisal Fran Govekar. *Slovenski list* 2/1897. 49 (18. 9.). 315. 50 (22. 9.). 321. 51 (25. 9.). 325. 52 (29. 9.). 331. 54 (6. 10.). 339.
- PAJK, Pavlina, 1898: Gospodu Franu Govekarju v odgovor. *Edinost* 23/1898. 10 (23. 1.). 3.
- PAPLER, Ljudmila (Milka), 1897: Do skrajnosti. *Slovenka* 1/1897. 9. 3–5.
- PARENTE - ČAPKOVÁ, Viola, 2003: Free love, mystical union or prostitution? The dissonant love stories of L. Onerva. V: Lyytikäinen, Pirjo, ur.: *Changing Scenes. Encounters between European and Finnish Fin de Siècle*. Studia Fennica Litteraria, 1. Helsinki: Finnish Literature Society.
- PARSONS, Deborah L., 2000: *Streetwalking the Metropolis: Women, the City, and Modernity*. New York: Oxford UP.
- PERENIČ, Urška, 2006: „Poetische Versuche 1843-1844“ Luize Pesjak – poskus umestitve dela nemške ustvarjalnosti na Slovenskem v okvir slovenske literarne zgodovine. *Slavistična revija* 58/2006. 2 (apr.-jun). 233–243.
- PERENIČ, Urška, 2009: *Barbara Piatti: Die Geographie der Literatur: Schauplätze. Handlungsräume, Raumphantasien*. 2. izdaja. Göttingen: Wallstein Verlag.
- PERENIČ, Urška, 2012: Prostor v literaturi in literatura v prostoru. *Slavistična revija* 64/2012. 3 (jul.-sep.). 568–573.
- PESJAK, Luiza, 1864: Kaj ljubim? *Novice* 9/1864. 170.
- PESJAK, Luiza, 1864a: Dragotin. *Slovenski glasnik* 7/1864. 327–333.
- PESJAK, Luiza, 1864b: Aforizmi. *Kmetijske in rokodelske novice* 22/1864, 42 (15. 10.). 342.

- PESJAK, Luiza, 1864c: Odprto pismice slovenskim materam. *Novice* 22/1864 (1.6.). 22. 176.
- PESJAK, Luiza, 1877: V Draždanih. *Zvon* 3/1877. 3/10. 146–150.
- PESJAK, Luiza, 1878: Slike iz Italije. *Zvon* 4/1878. 4. 49. 23. 353.
- PESJAK, Luiza, 1879: Slike iz Italije. *Zvon* 5/1879. 6. 81–82. 9. 134–135. 10. 145. 12. 177. 16. 247. 18. 277–278.
- PESJAK, Luiza, 1884: Popotni spomini. *Ljubljanski zvon* 3/1884. 7. 416–420. 8. 481–486. 9. 548–553. 10. 614–616. 11. 680–682.
- PESJAK, Luiza, 1886: Iz mojega detinstva. *Ljubljanski zvon* 6/1886. 11. 673–683.
- PESJAK, Luiza, 1887: *Beatin dnevnik*. Novo mesto: Josip Krajec.
- PHILLIPS, Ursula, 2001: Introduction. V: Wirtemberska, Maria: *Malvina or the Heart's Intuition*. London: Polish cultural foundation. IX–XXXVI.
- PIATTI, Barbara, 2009: *Die Geographie der Literatur: Schauplätze. Handlungsräume, Raumphantasien*. Göttingen: Wallstein Verlag.
- PIRJEVEC, Dušan, 1972: Pri izvirih slovenskega romana. *Problemi* 10/1972. (jan.). 31–36.
- PIRJEVEC, Dušan, 1978: *Vprašanje o poeziji; Vprašanje naroda*. Maribor: Obzorja.
- PIZAN, Christine de, 1999: *Knjiga o mestu dam*. Ljubljana: Delta.
- PODGORNIK, France, 1878: Ali nam je potreba domačih pisateljic? *Zvon* 4/1878. 17 (1. 9.). 269–271. 18 (15. 9.). 286–287. 19 (1.10.). 300–302.
- POGAČNIK, Jože, 1968: *Zgodovina slovenskega slovstva*. Maribor: Obzorja.
- POLJANEC, Ljudmila, 1906: *Poezije*. Ljubljana: Schwentner.
- POLJANEC, Ljudmila, 1908: Carigrajske vizije. *Ljubljanski zvon* 28/1908. 2. 102–104.
- POLLOCK, Griselda, 2003: *Vision and difference: femininity, feminism and histories of art*. London: Routledge.
- PONIKVAR, Karla (= Marija Ana), 1897: V nedeljo popoldne. *Slovenka* 1/1897. 5. 8.
- PREGELJ, Ivan, 1927: Marija Kmetova: Večerna pisma. *Dom in svet*. 40/1927. 4. 160.

- PRIJATELJ, Ivan, 1901: Monolog pomladnjega večera. *Ljubljanski zvon* 21/1901. 11. 610–618.
- PUHAR, Alenka, 1982: *Prvotno besedilo življenja. Oris zgodovine otroštva na Slovenskem v 19. stoletju*. Zagreb: Globus.
- PYKETT, Lyn, 1992: *The „Improper“ Feminine: The Women's Sensation Novel and the New Woman Writing*. London: Routledge.
- RAZLAG, Radoslav, 1852: „Životopisi. Slovanske domorodkinje.“ *Zora jugoslavenska*. 1/1852. 161–165.
- REBOL, Franc, 1899: „Josipina Turnogradska Tomanova.“ *Dom in svet* 11/1899. 321–326.
- RICH, Adrienne, 1992: *Of woman born: motherhood as experience and institution*. London: Virago Press.
- RICHARDSON, Angélique in WILLIS, Chris, 2001: *The new woman in fiction and in fact: fin-de-siècle feminisms*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan itn.
- RIPELLINO, Angelo Maria, 1992: *Magická Praha*. Praga: Odeon.
- RØNNING, Anne Birgitte, 2010: Stratégies et positionnements discursifs dans les robinonnades au féminin. V: Maingueneau, Dominique in Østenstad, Inger, ur.: *Au-delà des œuvres: Le discours littéraire*. Paris: Harmattan.
- ROSE, Gillian, 1992: *Feminism and Geography: The Limits of Geographical Knowledge*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- SAINT MARTIN, Monique de, 1990: *Les 'femmes écrivains' et le champ littéraire. Actes de la recherche en sciences sociales*. 83/1990. 52–56.
- SANDGRUBER, Roman, 1997: „Frauen in Bewegung.“ *Verkehr und Frauenemanzipation*. V: Fischer Lisa; Brix, Emil, ur.: *Die Frauen der Wiener Moderne*. Wien, München: Verlag für Geschichte und Politik.
- SELBOE, Tone, 2010: „Home and city in Dickens's *Great Expectations* and Flaubert's *L'éducation sentimentale*.“ *Synergies Royaume-Uni et Irlande*. 3/2010. 95–105.
- SHOWALTER, Elaine, 1993: *Daughters of decadence: women writers of the Fin-de-Siècle*. New Brunswick (N. J.): Rutgers University Press.

- SIEDER, Reinhard, 1998: *Socialna zgodovina družine*. Ljubljana: Studia humanitatis: ZRC.
- SIMONITI, Primož, 1989: Grški ljubezenski roman in Heliodorove Etiopske zgodbe. V: Heliodorus: *Etiopske zgodbe*. Ljubljana: Cankarjeva založba. 5–37.
- SLODNJAK, Anton, 1934: *Pregled slovenska slovstva*, Ljubljana: Akademsko založba.
- SLODNJAK, Anton, 1963: *Zgodovina slovenskega slovstva IV*. Ljubljana: Slovenska matica.
- SLODNJAK, Anton, 1975: *Obrazi in dela slovenskega slovstva: zgodovina slovenskega slovstva od začetka do osvoboditve*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- SPAIN, Daphne, 1992: *Gendered Spaces*. Chapel Hill, N. C., London: University of North Carolina Press.
- STAUB, Susan C., ur., 2007: *The literary mother: essays on representations of maternity and child care*. Jefferson (North Carolina); London: McFarland & Company.
- STEINBRÜGGE, Lieselotte in VAN DIJK, Suzan, ur., 2013: *Narration et genre. Les femmes écrivains dans l'histoire européenne jusqu'au début du XXe siècle*. Leuven: Peeters. (La République des Lettres 56).
- STOHLER, Ursula, 2008: Released from Her Fetters? Natural Equality in the Work of the Russian Sentimentalist Woman Writer Maria Bolotnikova. *Aspasia* 2 /2008. 1–27.
- STRITAR, Josip, 1954: *Zbrano delo* 3. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- STRITAR, Josip, 1958: *Zbrano delo* 10. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- STRNAD, Marica, 1897: Prijateljci. *Slovenka* 1/1897. 8. 1–4.
- STRNAD, Marica, 1898: V megli. *Slovenski narod* 30/1898. 83. 1–2. 84. 1. 86. 1. 87. 1.
- STRNAD, Marica, 1899: Marsikaj iz Rusije. *Slovenski narod* 31/1899. 197. 1–2. 198–202.
- STRNAD, Marica, 1900: Pismo iz Rusije. *Slovenski narod* 32/1900. 268–70. 276.
- STURM - SCHNABL, Katja, 1998: Ženska kot avtorica in lik v slovenski književnosti. *Jezik in slovstvo* 43/1998. 3. 97–108.

- STÜRMER, Michael, 1994: *Das ruhelose Reich. Deutschland 1866–1918*. Siedler Verlag: Berlin.
- SVETINA, Peter, 1997: Ženska v slovenski umetni baladi 19. stoletja. V: Derganc, Aleksandra: *Zbornik predavanj / XXXIII. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*, 30. 6. - 19. 7. 1997. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- ŠKORO BABIĆ, Aida [et al.], 2012: *Zgodovina otroštva*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije.
- ŠKRLJ, Katja, 2009: Komaj sem čakala, da zrastem in postanem aleksandrinka: demitizacija aleksandrink. V: Milharčič Hladnik, Mirjam in Mlekuž, Jernej, ur.: *Krila migracij. Po meri življenjskih zgodb*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 143–189.
- ŠLIBAR, Neva, 1995: Žensko življenjepisje – večkratno izobčen diskurz = Women's Biography Writing - Repeatedly Banished Discourse. *Čas. krit. znan.* 23/1995. 175. 94–99.
- ŠLIBAR, Neva, 1996: Ženski (avto)biografski diskurz: o njegovi subverzivnosti in potrebi po uzaveščanju njegovih pravil. *Delta* 2/1996. 1/2. 64–77.
- TAUSK, Martha, 1930: Zofka Kveder. Die Geschichte einer Freundschaft. V: Tausk, Martha: *Fernambuk und anderes*. Verlag Genossenschaftsbuchhandlung: Zürich.
- TAYLOR - TERLECKA, Nina, 2004: Ossian in Poland. V: Gaskill, Howard, ur.: *The Reception of Ossian in Europe*. London, New York: Continuum. 240–258.
- TESTEN, Petra, 2009: Pavlina Pajk. V: Andrej Rahten [et. al.]: *Nova slovenska biografija*. Ljubljana: Založba ZRC. 141–152.
- TESTEN, Petra, 2012: „Kaj pa ti počenjaš, ljuba mi ženica? ... Ako čuvaš v sebi novo bitje, misli da je v njem najina prihodnost.“ V: Škoro Babić, Aida [et al.]: *Zgodovina otroštva*. 358–371. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije.
- THURER, Shari L., 1995: *The myths of motherhood: how culture reinvents the good mother*. Boston; New York: Houghton Mifflin Company.

- TODD, Janett, 1988: *Feminist Literary History*. Cambridge Polity Press and New York: Routledge.
- TOMINŠEK, Josip, 1905: Četrto stoletje slovenskemu slovstvu na braniku. *Ljubljanski zvon* 25/1905. 676.
- TURNOGRAJSKA, Josipina, 1853: Rožmanova Lenčica. *Zora jugoslavenska* 2/1853. 128–140.
- URBANC, Mimi in JUVAN, Marko, 2012: Na stičišču literature in geografije: literatura kot predmet geografskega preučevanja na primeru slovenske Istre = At the juncture of literature and geography: literature as a subject of geographic inquiry in the case of Slovene Istria. *Slavistična revija* 64/2012. 3 (jul.-sep). 297–316. 317–337.
- VAŠTE, Ilka, 1964: *Podobe iz mojega življenja*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- VENDRAMIN, Valerija, 2003: Shakespearove sestre: feminizem, psihoanaliza, literatura. Ljubljana: Delta.
- VERGINELLA, Marta, 2006: Ženska obrobja: vpis žensk v zgodovino Slovencev. Ljubljana: Delta.
- VERGINELLA, Marta, 2011: Zgodovinopisna raba avtobiografskih virov in značilnosti ženskega avtobiografskega pisanja. V: Koron, Alenka in Leben, Andrej, ur.: *Avtobiografski diskurz: teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 95–108.
- VIDMAR HORVAT, Ksenija, 2013: *Zamišljena mati: spol in nacionalizem v kulturi 20. stoletja*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- VITTORELLI, Natascha, 2007: *Frauenbewegung um 1900. Über Triest nach Zagreb*. Dunaj: Löcker.
- VODOPIVEC, Peter, 1994: Kako so ženske na Slovenskem v 19. stoletju stopale v javno življenje. Prispevek k zgodovini žensk v slovenskem prostoru (1848–1900). *Zgodovina za vse: vse za zgodovino* 1/1994. 2. 30–44.
- ZBAŠNIK, Fran, 1896: Listek. Slovensko gledališče. *Ljubljanski zvon* 16/1896. 706–710.

- ZBAŠNIK, Fran, 1899: Listek. Slovensko gledališče. *Ljubljanski zvon* 19/1899. 703–708.
- ZBRANI SPISI PAVLINE PAJKOVE, 1895. *Ljubljanski zvon* 14/1895. 641.
- ZIMMERMAN, Susan, 1997: Frauenarbeit, soziale Politiken und die Umgestaltung von Geschlechterverhältnissen im Wien der Habsburgmonarchie. V: Fischer, Lisa in Brix, Emil, ur.: *Die Frauen der Wiener Moderne*. Verlag für Geschichte und Politik: Oldenburg.
- „ZMES.“ *Slovenska bčela* 3/1852. (16. 9.). 309–310.
- ZORIDAN, 1851: Perva beseda v Gradcu 23. marca 1851. *Slovenska bčela* 2/1851 (april). 111.
- ŽERJAL PAVLIN, Vita, 2012: Prvi pesemski cikli slovenskih pesnic. *Jezik in slovstvo* 57/2013. 3-4 (mar. –apr.) 131–144.
- ŽIGON, Tanja, 2010: Zwischen Laibach, Wien und Berlin: Ein interkultureller und intellektueller Austausch deutschsprachiger „Frauen der Feder“, im 19. und angehenden 20. Jahrhundert. *Germanica Wratislaviensia* 130/2010. 97–111.
- ŽIŽEK, Slavoj, 1987: *Jezik, ideologija, Slovenci*. Ljubljana: Delavska enotnost.
- ŽNIDARŠIČ, Sabina Ž., 2003: Novo materinstvo: novi pogledi na matere in njihovo materinjenje od konca 19. stoletja do druge svetovne vojne. V: *Annales: anali za istrske in mediteranske študije: = annali di Studi istriani e mediterranee: = annals for Istrian and Mediterranean studies, Series historia et sociologia* 13/2003. 2. 327–338.
- ŽUPANČIČ, Oton, 1948/49: Jeanette. Ob robu Prešernovih slavnosti. *Mladinska revija* 1948/49. 222–223.
- ŽVEGELJ, Milica, 1852: U spomladi. *Slovenska bčela* 3/1852. 11 (11. 3.). 81.
- ŽVEGELJ, Milica, 1852a: Slovenkam. *Slovenska bčela* 3/1852. 27 (1. 7.). 216.
- WALBY, Sylvia, 1992: Women and Nation. *International Journal of Comparative Sociology* 33/1992. 1-2. 379–395.
- WARNER, Marina, 1990: *Alone of all her sex: the myth and cult of the Virgin Mary*. London: Picador.

- WIEDEMANN, Kerstin, 2003: Zwischen Irritation und Faszination : George Sand und ihre deutsche Leserschaft im 19. Jahrhundert. Tübingen: G. Narr.
- WILLIS, Chris, 2001: „Heaven defend me from political or highly educated women!“: Packaging the New Woman for Mass Consumption. V: Richardson, Angeliqne in Willis, Chris, ur.: *The new woman in fiction and in fact: fin-de-siècle feminisms*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillian. 53–65.
- WILSON, Elizabeth, 1991: *The sphinx in the city: urban life, the controle of disorder, and women*. London: Virago Press.
- WILSON, Elizabeth, 2001: *The contradictions of culture: cities, culture, women*. London; Thousand Oaks; New Delhi: Sage Publications.
- WOLFF, Janet, 1985: The Invisible Flâneuse. Women and the Literature of Modernity. *Theory, Culture & Society*. 1/1985. 3. 37–46.
- WOLFF, Janet, 1990: *Feminine Sentences: Essays on Women and Culture*. Berkeley; Los Angeles: University of California Press.
- WÜRZBACH, Natascha, 2004: Raumdarstellung. V: Nünning, Vera in Nünning, Ansgar, ur.: *Erzähltextanalyse und Gender Studies*. Stuttgart; Weimar : Metzler. 49–71.
- YUVAL - DAVIS, Nira, 2009: *Spol in nacija*. Ljubljana: Sophia.

Kazalo imen

A

Abrams M. H.	126
Anderson, Linda	121
Anžič Klemenčič, Ivanka	127, 128, 171, 186
Aškerc, Anton	98, 100, 150, 159, 206, 208
Austen, Jane	19, 59, 60, 68

B

Babuhić, V.	18
Bachelard, Gaston	156
Badalič, Tanja	69, 82, 83, 258
Badurina, Natka	18
Balzac, Honoré de	46
Barach, Rose	73
Barret Browning, Elisabeth	19, 145
Baškirčeva, Marija Konstatinovna	141, 168
Batagelj, Borut	142
Battersby, Christine	173
Bay, Adeline von	73
Behrens, Berta	73
Benjamin, Jessica	115
Bernik, Ivan	7, 188
Bežek, Viktor	77
Biber, Christine	124, 165, 209
Bienstock Anolik, Ruth	93
Bilc, Janez	100

Bleiweis, Janez	36
Bludova, Antonina Dimitrijevna	27
Bock, Gisela	17
Bogataj Gradišnik, Katarina	41, 42, 45, 46, 47, 50, 51, 52, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 68, 69, 70, 79, 82, 196, 197
Bonter, Urszula	71, 72, 73
Borovnik, Silvija	24, 33, 34, 111, 194, 258
Boršnik, Marja	34, 127, 177, 179
Bowlby, Rachel	155, 207
Brandes, Georg	174
Brantly, Susan	169
Bregar Golobič, Ksenija	115
Bremer, Frederike	45, 46, 142, 144
Brezovnik, Tone	19
Brontë, Anne	19, 129
Brontë, Charlotte	19, 46, 48, 59, 68, 79, 129, 134, 196
Brontë, sestre	19
Brugnak Crobath, Josipina	102
Brunton, Mary	129
Burney, Francis	45
Buttolo, Frančiška	19
Buzard, James	141

C

Cankar, Ivan	76, 97, 99, 100, 111, 115, 116, 122, 134, 135, 137, 143, 154, 159, 171, 200, 208
Cankar, Izidor	7, 8, 188, 189
Chateaubriand, François-René de	43
Chenier, André	50

Chodorow, Nancy	114, 115, 116
Cimperman, Josip	42, 85
Claudell, Camille	66
Clauren, Heinrich	71
Cohen, Margaret	42, 44, 46, 84, 89, 199
Coronini, grofje	20, 193
Coronini, Mihael	20
Cottin, Sophie de	44, 46, 69
Courtenay, Jean Baudoin de	95
Courths - Mahler, Hedwig	74
Crobath, Blaž	102

Č

Čurkina, Iskra Vasil'evna	27
---------------------------	----

D

Dante	145
Darwin, Charles	93
Daskalova, Krassimira	17
David, Katherine	18
Davis, James C.	95, 96
Delavec, Mira	21, 23, 24, 27, 29, 41
Demetrović, Juraj	184, 215
Dohm, Hedwig	169
Dolinar, Elvira	163, 167
Dowling, Linda	170, 211
Dražković, Janko	18
Drnovšek, Marjan	36, 117

Dular, Anja	73
Duse, Eleonora	148, 168

E

Eagleton, Mary	41
Eastwood, M.	163
Ebner - Eschenbach, Maria	73, 82
Edgren, Anne Charlotte	168
Efeški, Ksenofont	141
Egerton, George	168
Elam, Diane	121
Erjavec, Fran (1834–1887)	35
Erjavec, Fran (1893–1960)	54, 58, 102
Eschtruth, Natalie von	73, 74

F

Felski, Rita	6, 179
Fleré, Pavel	54, 102
Fonte, Moderata	141

G

Genlis, Stéphanie de	46
Germek Ponikvar, Karla	34, 103, 133
Gilbert, Sandra M.	79, 126
Giontini, Janez	73
Glaser, Karol	28
Glonar, Joža	85

Glümer, Claire von	73
Glušič, Helga	19, 97, 199, 200
Goethe, Johann Wolfgang von	53, 142
Golež Kaučič, Marjetka	96, 99
Gomilšak, Ljudmila	21, 193
Goody, Jack	94
Govekar, Fran	57, 58, 69, 74, 76, 77
Grand, Sarah	163
Grdina, Igor	19, 122, 137
Gregorčič, Simon	98, 100
Gregorič Stepančič, Marica	149, 150, 186, 206
Gspan, Alfonz	20, 100
Gubar, Susan	79, 126

H

Haan, Francisca de	17, 258
Hahn - Hahn, Ida	73, 142, 145, 146, 147
Hansmann, Doris	110
Hansson, Ola	169
Hariton	141
Harraden, Beatrice	181
Harrison, Frederic	48
Hausmann, Fanny	19, 20, 193
Haywood, Eliza	45
Heimburg, Wilhelmine	74, 76
Heine, Heinrich	19, 47, 147
Heliodor	141
Hladnik, Miran	41, 46, 47, 58, 65, 66, 70, 71, 72, 78, 84, 85, 88, 97, 122, 123, 196, 198, 199

Hobohm, Cornelia	70, 71
Hodrová, Daniela	156
Höffern, Antonija	36
Homans, Margaret	93
Horodinsky, Bogoslav	102
Hurban, M.J.	28

J

Janežič, Anton	22, 23, 28
Jayawardena, Kumari	17
Jelovšek, Vladimir	211
Jenko, Simon	98
Jensterle - Doležal, Alenka	112, 156, 159, 175, 208, 258
Jeraj, Vida	38, 104, 153, 163, 177, 178, 179, 186, 195, 216
Jeran, Luka	100
Jesenšek, Marko	125
Joffe, Sharon L.	94
Jurčič, Josip	33, 42, 47, 134, 135, 197
Juvan, Marko	7, 9, 10, 143, 188, 190, 191

K

Kavčič, Petra	156
Kermauner, Taras	116
Kersnik, Janko	73, 74, 75, 86, 123, 124
Kersnikova, Leopoldina (Lavoslava)	21, 193
Kette, Dragotin	171
Key, Ellen	166, 167, 168, 176, 210

Kirschner, Lula	73
Klein, Melanie	115
Klemenčič, Fran	133
Klinger, Max	110
Kmecl, Matjaž	8, 28, 29, 42, 43, 189
Kmet, Marija	10, 108, 158, 165, 182, 184, 191, 209, 214, 215
Koblar, France	43, 54, 55, 77, 144, 148
Kobler, Antonija	47, 144
Kocbek, Frank	19
Kocijan, Gregor	73, 258
Kolenc, Petra	99
Koron, Alenka	126, 129, 203, 258
Korytko, Milosz (Emil)	102, 122
Kos Cestnikov, Anton	57
Kotany Jerusalem, Else	113
Kovalevska, Sonja	168
Kralj, France	100
Kristan, Etbin	169
Krolop, Kurt	156
Krüdener, Juliena	46
Kušej, Martina	34
Kveder, Zofka	6, 36, 37, 38, 74, 76, 85, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 142, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 195,

201, 202, 203, 204, 205, 207, 208, 209,
210, 211, 212, 213, 214, 215, 257

L

La Fayette, Madame de	45
Lah, Andrijan	144
Lah, Ivan	24, 28, 194
Lampe, Frančišek	8, 189
Lanser, Susan Sniader	48, 51, 126, 128, 129, 130, 204
La Roche, Sophie von	45, 142
Lavrin, Riko	100
Ledger, Sally	163, 164, 170, 211
Leersen, Joep	7
Leiler, Ženja	126
Lennox, Charlotte	58
Lepušič, Ivana	20, 193
Levec, Fran	189
Levstik, Fran	7, 8, 100, 188, 189
Levstik, Vladimir	97, 200
Lewald, Fanny	142
Link, Hannelore	72
Lombroso, Cesare	173
Löschnigg, Michael	129
Loutfi, Anna	17
Luhmann, Niklas	81
Lušin, Anica	76

M

Malířová, Helena	165
Malpezzi Price, Paola	141
Marešič, Jožef	100
Marholm, Laura	166, 168, 169, 170, 176, 210
Marlitt, Eugenie John	46, 59, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 88, 197
Martineau, Harriet	142
Massey, Doreen	141
Maynes, Mary Jo	94
Medved, Anton	100
Melik, Vasilij	18
Mezei, Kathy	51, 68, 126
Mihurko Poniž, Katja	18, 34, 69, 99, 105, 107, 110, 113, 115, 142, 145, 149, 154, 165, 167, 170, 171, 184
Milčinović, Adela	165
Mitchell, Sally	164
Montagu, Mary Wortley	141
Montolie, Isabelle de	46
Müller Adams, Elisa	151
Munch, Edvard	110

N

Nadlišek Bartol, Marica	32, 34, 35, 45, 74, 75, 86, 88, 103, 105, 111, 123, 124, 125, 128, 136, 164, 180, 185, 197, 198, 200, 203, 209
Namré, Anton	100

Nedvědová, Milada K.	165
Niendorf, Emma von	151
Nietzsche, Friedrich	171, 173, 212
Noč, Polona	36
Novak Popov, Irena	20, 31, 32, 103, 127, 177, 193, 216, 258
Novy, Lili	127
Nünning, Ansgar	51
Nünning, Vera	51, 59

O

Ogrin, Matija	7, 8, 188, 189
Onerva, L.	176
Opeka, Mihael	101
Orožen, Božena	136, 156
Orožen, Ignac	19
Orzeszkova, Eliza	196
Ouida	76

P

Pajk, Janko	42, 74, 83, 84, 122
Pajk, Milan	66
Pajk, Pavlina	26, 32, 35, 36, 38, 44, 45, 46, 47, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 101, 103, 104, 105, 106, 117, 122, 123, 136, 153, 185, 195, 196, 197, 198, 200, 203
Papler, Ljudmila	106

Parente - Čapková, Viola	167, 176, 180, 258
Parsons, Deborah L.	158
Perenič, Urška	143, 144
Perne, Franc	100
Pesjak, Luiza	10, 30, 31, 38, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 68, 70, 72, 73, 75, 83, 84, 85, 88, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 117, 121, 136, 143, 144, 145, 146, 147, 151, 152, 159, 185, 195, 196, 197, 198, 200, 202, 205, 208
Petkovič, K. D.	27
Petruzzi, Peter	46
Pfeiffer, Ida	75, 142
Phillips, Ursula	69
Piatti, Barbara	143
Pintar, Lovro	22
Pirjevec, Dušan	6, 8, 187
Pogačnik, Jože	29, 42, 47
Poljanec, Ljudmila	58, 111, 149, 150, 186, 206
Polko, Elise	73
Pollock, Griselda	141, 142, 143
Ponikvar Germek, Karla	34, 103, 133
Potočnik, Blaž	100
Pregelj, Ivan	10, 191
Prešeren, France	17, 111, 187
Prežihov Voranc	97, 200
Prijatelj, Ivan	7, 8, 123, 177, 178, 188, 189
Puhar, Alenka	95, 117, 128

R

Radics - Kaltenbrunner, Hedwig von	73
Ravnikar Poženčan, Matevž	18, 192, 193
Razlag, Radoslav	21, 28
Rener, Tanja	94
Reventlow, Franziska von	113
Rich, Adrienne	115
Richardson, Angelique	163, 164
Richardson, Samuel	42, 45, 46, 59, 196
Riviere, Joan	116
Rose, Gillian	73, 141
Rousseau, Jean-Jacques	46, 47, 50, 71, 144, 196
Rudolph, Marija	20

S

Samarow, Gregor	74
Sand, George	46, 47, 49, 57, 68, 82, 196
Schiele, Egon	110
Schopenhauer, Arthur	57, 69
Schwarz, Sophie	73
Segalen, Martine	95
Shelley, Mary	94
Sherwood, Mary Martha	129
Sieder, Reinhard	95, 98
Simoniti, Primož	141
Slodnjak, Anton	29, 58, 83, 84, 122, 123
Slomšek, Anton Martin	99
Souza, Adélaïde de	46

Staël, Germaine	46, 142
Staub, Susan C.	93
Stendhal	46, 84
Stifter, Adalbert	63
Stohler, Ursula	45
Stritar, Josip	8, 35, 41, 42, 43, 47, 61, 77, 98, 100, 144, 159, 188, 189, 208
Strnad, Marica	35, 38, 144, 148, 186, 195
Stürmer, Michael	72
Sveteć, Luka	24
Svetina, Peter	98

Š

Škoro - Babić, Alida	95
Škrlić, Katja	149
Šlebinger, Janko	58
Šlibar, Neva	121, 127, 204, 257
Šorli, Ljubka	101
Šubic, Jožef	19

T

Tausk, Martha	128
Tavčar, Ivan	20, 35
Taylor - Terlicka, Nina	69
Testen, Petra	77, 81, 82, 98, 109
Thurer, Shari L.	93
Toman, Lovro	18, 21, 193
Tominšek, Josip	75

Tomšič, Jela	20, 193
Trdina, Janez	24, 71
Trojanšek, Franja	28, 103
Tuma, Henrik	109
Tuma, Marija	109
Turnograjska, Josipina	21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 37, 193, 194, 195

U

Uhland, Ludwig	50
Ulaga, Jožef	42
Umek Okiški, Andrej	100
Urbanc, Mimi	143
Urbančič Josipina, gl. Turnograjska, Josipina	21, 27
Ušeničnik, Aleš	8, 189

V

Valenčič, Jožef	98
Vašte, Ilka	127
Vendramin, Valerija	145, 258
Verginella, Marta	17, 18, 124, 192
Vesel, Ivan	98
Vidmar Horvat, Ksenija	17, 97, 257
Vilhar, Miroslav	100, 147
Virk, Jožef	100
Vittorelli, Natascha	34
Vodopivec, Peter	18, 192
Vošnjak, Josip	99, 137

W

Walby, Sylvia	17
Warhol, Robyn	51, 126
Weininger, Otto	173
Werner, E.	76
Wiedemann, Kerstin	82, 258
Willis, Chris	163, 164, 181, 213
Wirtemberska, Maria	69
Wolff, Janet	154
Wollstonecraft, Mary	94
Woolf, Virginia	126, 145, 158, 204
Würzbach, Natascha	52, 143

Y

Yuval - Davis, Nira	17
---------------------	----

Z

Zbašnik, Fran	75, 174
Zimmermann, Susan	98
Zola, Émile	148
Zoridan	27

Ž

Žerjal Pavlin, Vita	32, 101, 104, 105, 144, 145, 147, 148, 258, 259
Žigon, Tanja	73, 257

Žitnik Serafin, Janja	132, 259
Žižek, Slavoj	115
Župančič, Oton	8, 10, 20, 171, 178, 189
Žužek, Marina	95, 96
Žvegljeva, Milica	21, 29, 193

Zahvale

Pričujoča knjiga je nastajala več kot desetletje, pravzaprav od trenutka, ko sem spoznala, kakšna bela lisa so na slovenskem literarnozgodovinskem zemljevidu avtorice. Že ob pisanju disertacije o Zofki Kveder sem ugotovila, da moram njeno delo vpeti v širšo tradicijo literarnih besedil, ki so jih ustvarile slovenske književnice. Zofka Kveder je po eni strani s svojim vstopom v literarno polje konec 19. stoletja pomenila vrhunec ustvarjalnosti v omenjeni tradiciji, a hkrati tudi že navdih za naslednice. Od nje sem se vračala v čas njenih predhodnic, se ozirala po sodobnicah in razmišljala o pomenu zgodnjih pisateljic za kasnejše literarne ustvarjalke. V tem obdobju, ki ga je zaznamoval tudi prehod od prostočasnega ukvarjanja z literarno vedo v raziskave pod okriljem akademske ustanove, sem imela srečo, da sem lahko sodelovala z raziskovalkami in raziskovalci, ki so mi pomagale oziroma pomagali razširiti in poglobiti znanje, prediskutirati odprta vprašanja in razviti raziskovalno samozavest, s katero sem lahko premagala marsikatero oviro. Obdobje, v katerem sem pisala to knjigo, je torej dolgo, zato tudi zahval ni mogoče strniti v nekaj vrstic, še težje jih je razvrstiti, zato začenjam na začetku svojih raziskav.

Zanimanje za literaturo avtoric je s svojimi navdihujočimi predavanji v meni vzbudila prof. dr. Neva Šlibar, ki me je spremljala tudi v času doktorata. Najino sodelovanje se je nadaljevalo tudi po koncu njenega mentoriranja in gotovo je bila moja prva znanstvena vzornica. V doktorskih seminarjih, ki smo se jih udeleževali njeni doktorandi in doktorandke, so se oblikovale številne diskusije, ki so nam približale svet književnosti na nov način. V tem obdobju sem prve znanstvene izzive delila z dr. Ireno Samide in doc. dr. Tanjo Žigon, germanistkama, s katerima še vedno rada sodelujem. V doktorskih seminarjih prof. dr. Eve Bahovec, ki so mi odkrivali nova obzorja feministične tradicije, sem spoznala prof. dr. Ksenijo Vidmar Horvat, ki je zame še vedno ena izmed najbolj prijetnih sodelavk, njen izjemen kolegični čut je botroval številnim inspirativnim sodelovanjem. Prav tako sem v tem času začela sodelovati s prof. dr. Milico Gaber Antić, ki me je povezala s prof. dr. Francisko de

Haan in sodelavkami revije *Aspasia*, v kateri sem našla vabilo k sodelovanju v mreži *New approaches in women writing*, kar je pomenilo začetek vstopa v mednarodne raziskovalne skupine. Odločilna oseba pri tem je bila dr. Suzan van Dijk, ki je zame več kot le kolegica raziskovalka, saj mi je odprla nova obzorja in možnosti novih srečanj, predvsem pod okriljem COST akcije *Women Writers in History*, kjer sem našla sogovornice v prav vseh članicah te skupine, za moje raziskave pa je bilo in je še posebno dragoceno sodelovanje s Henriette Partzsch, Kerstin Wiedemann, Amelio Sanz, Violo Parente - Čapkovo, Päivi Lappalainen, Marie Nedregotten Sørbo, Marie-Louise Coolahan, Vando Anastacio, Biljano Dojčinović, Ramono Mihailo in Anne Birgitte Rønning.

V slovenskem prostoru sem sodelavke našla ob že omenjenih kolegicah tudi v literarnih zgodovinarstvih Alenki Jovanovski, Viti Žerjal Pavlin, Alenki Jensterle - Doležal, Ani Toroš, Silviji Borovnik, Mileni Milevi Blažič, Ireni Novak Popov, Stanislavi Chrobákovi Repar, Alenki Koron, Tanji Badalič in Megi Rožič, nova obzorja so se mi odprla ob odkrivanju usod migrantk z Mirjam Milharčič Hladnik, Marino Lukšič Hacin in Valerijo Vendramin.

Pred tremi leti sem v instituciji, kjer sem zaposlena, sprejela vodstveno funkcijo, ki mi je omogočila sodelovanje s kolegicami in kolegi z drugih področij znanosti. Mentorska pomoč prof. dr. Tanje Urbančič mi je omogočila, da sem kljub uvajanju v vodenje fakultete našla več trenutkov za raziskave, kot bi jih brez njenih nasvetov in izkušenj, ki jih je nesebično delila z mano. Druženje s kolegi in kolegicami, ki na Univerzi v Novi Gorici delujejo na drugih raziskovalnih področjih, mi je odprlo nove poglede in nova navdihujoča znanstva in prijateljstva. Na tej ustanovi sem dobila tudi priložnost, da se povsem posvetim svojemu raziskovalnemu področju – ženskemu literarnemu avtorstvu in študijam spolov na področju literature, za kar se še posebno zahvaljujem rektorju prof. dr. Danilu Zavrtaniku. Moje raziskave z velikim raziskovalnim zanimanjem spremlja zaslužni profesor dr. Gregor Kocijan. Njegovo vztrajno spodbujanje, da naj kljub drugim obveznostim ostanem predvsem

raziskovalka, je tudi eden izmed razlogov, da sem svoja spoznanja zapisala v obliki monografije.

Raziskovalnega dela na področju književnosti si ni mogoče predstavljati brez gradiva, ki je na voljo samo v knjižnicah in ga je včasih le težko najti, zato se zahvaljujem za pomoč prijaznim knjižničarkam in knjižničarjem.

Dragocene nasvete sta mi ob branju monografije dala dr. Janja Žitnik Serafin in doc. dr. Zoran Božič, za recenzijo se zahvaljujem tudi doc. dr. Andrei Leskovec. Prav tako je bil zame izjemno pomemben odziv prvih bralk, slovenistk – dr. Vite Žerjal Pavlin in Maje Sevnik.

Med njimi je bila tudi moja mama, Jasna Mihurko, ki je name prenesla svojo ljubezen do književnosti in bila prva kritična bralka mojih del. Velikokrat se mi je zdela prekritična, a danes sem ji za to hvaležna in vesela, da naju poleg vsakdanje bližine še vedno družijo ljubezen do literature. Ob vseh izzivih hčerinsko-materinskega odnosa nama je s svojo neprecenljivo in neizmerljivo toplino in dobroto stal ob strani moj oče, Peter Mihurko. Njegova nesebična pripravljenost, da me razbremeni vsakdanjih obveznosti v največji možni meri, mi je odvzela marsikatero breme in olajšala neznanstveni vsakdanjik. Še vedno se od njega učim strpnosti in odprtosti do sočloveka. Otroško zaveznitvo z bratom Borutom se je razvilo v prijateljstvo, v katerem sem velikokrat našla tudi spodbude za svoje delo.

Raziskave avtoric in pogovori o njih spremljajo tudi moje najožje družinsko življenje; skoraj dve desetletji njihove prisotnosti v mislih in pogovorih delim s svojim možem Denisom Ponižem, v katerem sem vedno našla kritičnega sogovornika, ki me je vselej spodbujal in podpiral, da sem izpeljala ideje, za katere bi mi morda sicer zmanjkalo poguma in moči.

Potrpežljivi poslušalec najinih pogovorov in vedno razumevajoči spremljevalec vsega, kar me odteguje od doma, je sin Benjamin, ki me navdihuje s svojo radovednostjo in vztrajnostjo ter s svojo prijaznostjo daje vsemu, kar počnem, globlji smisel in pomen. Zato to knjigo posvečam njemu.